

Pro

Chapter 22

Ukrainian Interlinear

Reference: Ukrainian Ogienko Bible

טוֹב: תָּן וְיִמְזֹהֵב מִכֶּסֶף רַב מֵעֲשָׂר שֵׁם נִבְחָר 1
добра прихильність і-ніж-золото ніж-срібло велике ніж-багатство ім'я-добре краще
[H2580](#) [H2091](#) [H3701](#) [H6239](#) [H8034](#) [H0977](#)

Ліпше добре ім'я за багатство велике, і ліпша милість за срібло та золото.

יְהוָה: כָּלֵם עֲשָׂה נִפְגְּשׁוּ וְרָשׁ עֲשִׂיר 2
ГОСПОДЬ усіх-їх Творець зустрічаються і-бідний багатий
[H3068](#) [H3605](#) [H6298](#) [H7326](#) [H6223](#)

Багатий та вбогий стрічаються, — Господь їх обох створив.

וְנִעְנְשׁוּ: עָבְרוּ וּפְתָיִם (וַיִּסְתָּר) וַיִּסְתָּר רָעָה רָאָה וְעָרוֹם 3
і-бувають-покарані йдуть-далі а-простаки і-сховався — лихо побачив обачний
[H6064](#) [H5641](#) [H5641](#) [H7200](#) [H6175](#)

Мудрий бачить лихе — і ховається, а безумні йдуть і караються.

וַחַיִּים: וְכְבוֹד עֲשָׂר יְהוָה יְרֵאתָ עֲנוּהָ עֵקֶב 4
і-життя і-слава багатство ГОСПОДА страх покірності нагорода
[H3519](#) [H6239](#) [H3068](#) [H3374](#) [H6038](#) [H6118](#)

Заплата покори і страху Господнього, — це багатство, і слава, й життя.

יִרְתַּק נִפְשׁוֹ שׁוֹמֵר עֵקֶשׁ בְּנִדְרָךְ פְּחִים צַנִּים 5
далеко-тримається душу-свою хто-береже криводушного на-шляху пастки терни
[H7368](#) [H5315](#) [H8104](#) [H6141](#) [H1870](#) [H6791](#)

מִזֵּהֶם:
від-них
[H1992](#)

Тернина й пастки на дорозі лукавого, а хто стереже свою душу, відійде далеко від них.

יִסוֹר לֹא- יִזְקִין אִישׁ כִּי- נָם דַּרְכּוֹ פִּי עַל- לְנַעַר תְּנַד 6
зверне не зістаріється коли також шляху-її початку на дитину наставляє
[H5493](#) [H3808](#) [H2204](#) [H1571](#) [H1870](#) [H6310](#) [H5288](#) [H2596](#)

מִמֶּנָּה:
від-нього

Привчай юнака до дороги його, і він, як постаріється, не уступиться з неї.

מִלֹּהָ: לְאִישׁ לֹהָ וְעֶבֶד יִמְשׁוֹל בְּרָשִׁים עֲשִׂיר 7
що-позичає людині боржник і-раб панує над-бідними багатий
[H0376](#) [H5650](#) [H4910](#) [H7326](#) [H6223](#)

Багатий панує над бідними, а боржник — раб позичальника.

יִכָּלֵה: עֲבָרְתּוֹ וְשִׁבְט אָוֶן (יִקְצֹר) יִקְצוֹר עוֹלָה זוֹרַע 8
зникне гніву-його і-палиця нещастя погне — кривду хто-сіє
[H3615](#) [H5678](#) [H7626](#) [H0205](#) [H2232](#)

Хто сіє кривду, той жатиме лихо, а бич гніву його покінчиться.

טוֹב-טוֹב עֵין תּוֹא יִבְרַךְ כִּי-נָתַן מִלֶּחֶמוֹ לְדָל: 9
хто-доброокий той оком буде-благословенний бо дав з-хліба-свого бідному
[H1800](#) [H3899](#) [H5414](#) [H1288](#) [H1931](#)

Хто доброго ока, той поблагословлений буде, бо дає він убогому з хліба свого.

וַיִּצֵא מִדּוֹן לֵץ גִּישׁוֹ וְיִשְׁבֹּת דִּין וְקָלֹן: 10
і-підє сварка і-припиниться і-ганняба суд і-припиниться
[H4066](#) [H3318](#) [H3887](#) [H1644](#) [H7036](#) [H1779](#)

Глумлівого вижени, — й вийде з ним сварка, і суперечка та ганняба припиняться.

אֱהָב [טְהוֹר-] (טְהוֹר-) לֵב חָן שְׁפָתָיו רֵעֵהוּ מֶלֶךְ: 11
хто-любить — чистоту серця привабливий вустами-своїми друг-йому цар
[H2889](#) [H2889](#) [H0157](#) [H2889](#) [H2580](#) [H8193](#) [H7453](#) [H4428](#)

Хто чистість серця кохає, той має хороше на устах, і другом йому буде цар.

עֵינָי יְהוָה נִצְרוּ דַעַת וְיִסְלְףוּ דְבָרָיו בְּגֵד: 12
ГОСПОДА очі охороняють знання але-повалює слова зрадника
[H3068](#) [H5341](#) [H1847](#) [H5557](#) [H1697](#) [H0898](#)

Очі Господа оберігають знання, а лукаві слова Він відкине.

אָמַר עֲצֵל אֲרִי בַחוּץ בְּתוֹף רְחֹבוֹת אֶרֶץ: 13
каже лінійвий лев на-вулиці посеред площі буду-вбитий
[H6102](#) [H0559](#) [H2351](#) [H8432](#) [H7339](#) [H7523](#)

Лінійвий говорить: „На вулиці лев, — серед майдану я буду забитий!“

שׁוֹתָה עֲמֻקָּה פִּי זָרוֹת זָעוּם יְהוָה [יְפוֹל-] (יְפוֹל-) שָׁם: 14
яма глибока вуста чужих-жінок на-кого-гнівається ГОСПОДЬ — впаде туди
[H6310](#) [H6013](#) [H7745](#) [H2194](#) [H3068](#) [H5307](#) [H5307](#) [H8033](#)

Уста коханки — яма глибока: на ко́го Господь має гнів, той впадає туди.

אֵוֶלֶת קְשׁוּרָה בְּלֶב-נָעַר שֶׁבֶט מוֹסֵר יִרְחִיקֶנָּה מִמֶּנּוּ: 15
дурість прив'язана в-серці дитини палиця настанови віддалить-її від-нього
[H0200](#) [H7194](#) [H5288](#) [H7626](#) [H4148](#) [H7368](#)

До юнакового серця глупота прив'язана, та різка картання віддалить від нього її.

עֲשֵׂק דָל לְהַרְבּוֹת לּוֹ נָתַן לְעֶשִׂיר אֶדָּ-לְמַחְסוֹר: 16
хто-пригноблює бідного щоб-збагатіти собі хто-дає багатому лише до-збідніння
[H1800](#) [H6231](#) [H5414](#) [H6223](#) [H0389](#) [H4270](#)

Хто тисне убогого, щоб собі збагатітись, і хто багачеві дає, — той певно збідніє.

הֵט אָזְנוֹךָ וּשְׁמַע דְּבָרַי חֲכָמִים וְלִבְךָ תְּשִׁית לְדַעְתִּי: 17
прихили вухо-своє і-слухай слова мудрих і-серце-своє спрямуй до-знання-мого
[H0241](#) [H8085](#) [H1697](#) [H2450](#) [H7896](#) [H1847](#)

Нахили своє вухо, і послухай слів мудрих, і серце зверни до мого знання,

כִּי-נָעִים כִּי-תִשְׁמְרֶם כִּבְטִנְךָ יִכְנוּ יַחְדָּו עַל- 18
бо приємно коли бережеш-їх в-нутрощах-своїх утвердяться разом на
[H8104](#) [H0990](#)

שְׁפָתֶיךָ:
вустах-твоїх
[H8193](#)

бо гарне воно, коли будеш ти їх у своєму нутрі стерегті, — хай стануть на устах твоїх вони різом!

לְהִינֹת 19 לְהִינֹת
на-ГОСПОДА
ביהוּהַ
на-ГОСПОДА
מִבְּטַחְךָ
надія-твоя
הוֹדַעְתִּיךָ
навчив-тебе
הַיּוֹם
сьогодні
אֵף־כֵּן
також
אַתָּה:
ти
H1961
H3068
H4009
H3045
H3117
H0637

Щоб надія твоя була в Господі, я й сьогодні навчаю тебе.

חֵבָא־נֶחֱסֵה 20 חֵבָא־נֶחֱסֵה
хіба-не
כָּתַבְתִּי לְךָ
написав-я
לְךָ
тобі
שְׁלֹשִׁים]—
—
(שְׁלִישִׁים)
тридцять-порад
בְּמוֹעֲצֹת
порадами
וְדַעַת:
і-знанням
H1847
H4156
H8032
H3789
H3808

Хіба ж не писав тобі трічі з порадами та із знанням,

לְהוֹדִיעֲךָ 21 לְהוֹדִיעֲךָ
щоб-навчити-тебе
קִשְׁטֵי אֱמֶת
істини
אֱמֶת
правди
אֱמֶת
правди
לְהַשִּׁיב
щоб-відповідати
אֱמֶת
словами
אֱמֶת
правди
H0571
H0561
H7725
H0571
H0561
H3045

לְשַׁלְּחֶיךָ:
—
פ
—
TIM-XTO-POSILAV-TEBE
H7971

щоб тобі завідомити правду, правдиві слова, щоб ти істину міг відповісти тому, хто тебе запитає.

אֶל־תִּגְזֹל־ 22 אֶל־תִּגְזֹל־
не
דָּל־
бідного
כִּי
бо
דָּל־
бідний
וְאֶל־
і-не
תִּדְבַּק
гноби
עֲנִי
знедоленого
בְּשַׁעַר:
в-брамі
H8179
H6041
H1792
H0408
H1931
H1800
H1800
H1497
H0408

Не грабуй незаможнього, бо він незаможній, і не тисни убогого в брамі,

כִּי־יִתְּנָה 23 כִּי־יִתְּנָה
бо
יָרִיב
заступиться
רִיבָם
справу-їхню
וְקָבַע
і-відбере
אֶת־
у
קִבְעֵיהֶם
кривдників-їхніх
נַפְשׁ:
душу
H5315
H6906
H0853
H6906
H7379
H7378
H3068

бо Господь за їхню справу судитиметься, і грабіжникам їхнім ограбує Він душу.

אֶל־תִּתְּרַע 24 אֶל־תִּתְּרַע
не
אֶת־
з
בְּעַל
людиною
אֶף
гнівливою
וְאֶת־
і-з
אִישׁ
людиною
חַמּוֹת
запальною
לֹא
не
תָּבֹוא:
ходи
H0935
H3808
H2534
H0376
H0854
H0639
H1167
H0854
H0408

Не дружись із чоловіком гнівливим, і не ходи із людиною лютою,

פֶּן־יִנָּחֵם 25 פֶּן־יִנָּחֵם
щоб-не
תִּאֲלַף
навчився
[אֲרַחֲתוֹ]—
—
(אֲרַחֲתוֹ)
шляхів-його
וְלִקְחָתָּ
і-не-набув
מוֹקֵשׁ
пастку
לְנַפְשֶׁךָ:
для-душі-своєї
H5315
H4170
H3947
H0734
H0734
H0502
H6435

щоб доріг її ти не навчився, і тенета не взяв для своєї душі.

אֶל־תְּהִי 26 אֶל־תְּהִי
не
בְּתִקְעֵי־
серед-тих-хто-б'ють-долонею
כַּף
рукою
בְּעַרְבִים
серед-поручителів
מִשְׁאוֹת:
за-борги
H4859
H6148
H3709
H8628
H1961
H0408

Не будь серед тих, хто поруку дає, серед тих, хто поручується за боргі:

אִם־אֵין־ 27 אִם־אֵין־
якщо
לְךָ
в-тебе
לְשִׁלְּם
чим-заплатити
לְמֹזָה
навіщо
יִקַּח
заберуть
מִשְׁכָּבְךָ
постіль-твою
מִתַּחְתֶּיךָ:
з-під-тебе
H8478
H4904
H3947
H4100
H0369

коли ти не матимеш чим заплатити, — нащо візьмуть з-під тебе постіль твою?

אֶל־תִּסַּג 28 אֶל־תִּסַּג
не
גְּבוּל
межу
עוֹלָם
давню
אֲשֶׁר
яку
עָשׂוּ
поставили
אֲבוֹתֶיךָ:
батьки-твої
H0001
H5769
H1366
H5253
H0408

Не пересувай вікові границі, яку встановили батьки твої.

יִתְיַצֵּב	בֵּל-	יִתְיַצֵּב	מְלָכִים	לְפָנֵי-	בְּמִלְאֲכָתּוֹ	מְהִיר	וְאִישׁ	חִזִּיתְ	29
стоятима	не	стоятима	царями	перед	у-праці-своїй	вправну	людину	бачиш-ти	
H3320	H1077	H3320	H4428	H6440	H4399	H4106	H0376	H2372	

פ	חֲשׂוּמִים:	לְפָנֵי
—	простими	перед
	H2823	H6440

Ти бачив людину, моторну в занятті своїм? Вона перед царями спокійно стоятима, та не встобіть вона перед простими.